

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8328/2550

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) โจทก์ นายสุธี เตชะวิบูลย์ กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 985, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 90/60, ป.พ.พ. มาตรา 697, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 90/61

ย่อ / หลักกฎหมาย

สัญญาขายลดตัวสัญญาใช้เงินเพื่อการส่งสินค้าออกที่จำเลยเป็นผู้ค้าประกันยอมรับผิดอย่าง ลูกหนี้ร่วมเป็นสัญญาอีกอย่างหนึ่งต่างหากจากตัวสัญญาใช้เงินที่บริษัท ป. ออกให้ไว้แก่โจทก์ ความรับผิดชอบของจำเลยในฐานะผู้ค้าประกันสัญญาขายลดตัวสัญญาใช้เงินเพื่อการส่งสินค้าออก ดังกล่าว จึงไม่อยู่ในบังคับที่ต้องปฏิบัติตามวิธีการที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 985 ประกอบมาตรา 941 บังคับให้ผู้ทรงต้องนำตัวสัญญาใช้เงินไปยื่นเพื่อให้ใช้เงินในวันถึงกำหนด ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 90/60 วรรคสอง คำสั่งเห็นชอบด้วยแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ไม่มีผลเปลี่ยนแปลงความรับผิดชอบของบุคคลซึ่งเป็นหุ้นส่วนกับลูกหนี้หรือผู้รับผิดชอบร่วมกับลูกหนี้หรือผู้ค้าประกัน ดังนั้น การยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการของบริษัท ป. ซึ่งเป็นผู้ทำสัญญาขายลดตัวสัญญาใช้เงินเพื่อการส่งสินค้าออกไว้ต่อโจทก์ แม้อศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของบริษัทดังกล่าวก็ไม่มีผลกระทบต่อความรับผิดชอบของจำเลยซึ่งเป็นผู้ค้าประกัน การที่โจทก์ไม่นำหนี้ตามสัญญาขายลดตัวสัญญาใช้เงินเพื่อการส่งสินค้าออกของบริษัท ป. ไปยื่นคำขอรับชำระหนี้ไม่ทำให้หนี้ระงับ จึงไม่ทำให้จำเลยหลุดพ้นจากความรับผิดชอบตามสัญญาการค้าประกัน กรณีนี้ไม่อาจปรับบทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 697

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2541 บริษัทปัญญาพล เปเปอร์ อินดัสตรี จำกัด ได้ทำสัญญาขายลดตัวสัญญาใช้เงินเพื่อการส่งสินค้าไปกับโจทก์ โดยได้ออกตัวสัญญาใช้เงินเลขที่ พีเค - พีพีไอ 98001 ลงวันที่ 7 พฤษภาคม 2541 จำนวนเงิน 30,880,000 บาท กำหนดใช้เงินภายใน 106 วัน นับแต่วันที่ในตัวสัญญาใช้เงินซึ่งจะครบกำหนดใช้เงินในวันที่ 21 สิงหาคม 2541 โดยบริษัทปัญญาพล เปเปอร์ อินดัสตรี จำกัด สัญญาว่าจะนำเงินไปจัดซื้อสินค้าเพื่อเตรียมส่งออกตามเลตเตอร์ออฟเครดิตหรือสัญญาซื้อขาย หรือคำสั่งซื้อสินค้าไปจำหน่ายต่างประเทศ และจะนำเอกสารการส่งออกและเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องที่ระบุไว้ในเลตเตอร์ออฟเครดิตมามอบให้โจทก์ภายในวันที่ครบกำหนดตามตัวและหากบริษัทปัญญาพล เปเปอร์ อินดัสตรี จำกัด ไม่ชำระหนี้คืนภายในกำหนดถือว่าผิดนัดทั้งหมดยอมเสียดอกเบี้ยให้แก่โจทก์ในอัตราสูงสุดของอัตราดอกเบี้ยเงินเชื่อผิดนัดที่โจทก์เรียกเก็บจากลูกค้าสินเชื่อผิดนัด และยอมให้โจทก์เปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินเชื่อผิดนัดได้โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบ จำเลยทั้งสามเป็นผู้ค้าประกันยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมกับบริษัทปัญญาพล เปเปอร์ อินดัสตรี จำกัด เมื่อตัวสัญญาใช้เงินเพื่อการส่งสินค้าออกถึงกำหนด บริษัทปัญญาพล เปเปอร์ อินดัสตรี จำกัด ไม่ชำระหนี้ โจทก์ทวงถามให้บริษัทปัญญาพล เปเปอร์ อินดัสตรี จำกัด ชำระหนี้แล้ว แต่บริษัทปัญญาพล เปเปอร์ อินดัสตรี จำกัด ไม่ยอมชำระ โจทก์จึงได้มีหนังสือทวงถามถึงจำเลยทั้งสามในฐานะผู้ค้าประกันให้ชำระหนี้ให้แก่โจทก์ครบกำหนดแล้วจำเลยทั้งสามไม่ยอมชำระ ขอให้บังคับจำเลยทั้งสามร่วมกันชำระเงินจำนวน 38,700,042.70 บาท แก่โจทก์พร้อม

ดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 14.5 ต่อปี ในต้นเงินจำนวน 30,880,000 บาท นับถัดจากวันฟ้อง เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยทั้งสามให้การว่า ฟ้องโจทก์เคลือบคลุม เพราะไม่ได้บรรยายโดยแจ้งชัดว่า โจทก์ฟ้องให้จำเลยทั้งสามรับผิดชอบในหนี้ตามสัญญาขายลดตัวสัญญาใช้เงิน หรือให้รับผิดชอบในหนี้ตามตัวสัญญาใช้เงิน และได้บรรยายว่า โจทก์มีฐานะอะไรจึงมีสิทธิคิดดอกเบี้ยจากจำเลยทั้งสามได้เกินกว่าอัตราร้อยละ 15 ต่อปี เมื่อตัวสัญญาใช้เงินตามฟ้องถึงกำหนด โจทก์ไม่ได้นำตัวไปยื่นต่อบริษัทปัญจพล เปเปอร์ อินดัสตรี จำกัด เป็นการไม่ปฏิบัติตามที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 985 ประกอบมาตรา 941 บัญญัติไว้ บริษัทปัญจพล เปเปอร์ อินดัสตรี จำกัด ยังไม่ได้ผิดนัดผิดสัญญาต่อโจทก์ โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยทั้งสามให้รับผิดชอบในหนี้ตามตัวสัญญาใช้เงิน จำเลยทั้งสามหลุดพ้นจากความรับผิดชอบตามหนังสือค้ำประกันแล้ว เพราะโจทก์ไม่นำหนี้ในคดีไปยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีหมายเลขแดงที่ พ.8/2542 ของศาลล้มละลายกลาง ระหว่างธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ที่ 1 บริษัทปัญจพล เปเปอร์ อินดัสตรี จำกัด ที่ 2 ผู้ร้อง บริษัทปัญจพล เปเปอร์ อินดัสตรี จำกัด ลูกหนี้ โจทก์จึงหมดสิทธิที่จะได้รับชำระหนี้จากบริษัทปัญจพล เปเปอร์ อินดัสตรี จำกัด ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 90/61 เป็นเหตุให้จำเลยทั้งสามไม่อาจเข้ารับช่วงสิทธิแทนโจทก์ทั้งหมดได้ จำเลยทั้งสามจึงหลุดพ้นจากความรับผิดชอบในหนี้ที่โจทก์ฟ้อง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 697 ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชำระเงินให้โจทก์จำนวน 38,700,042.70 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 14.5 ต่อปี ของต้นเงินจำนวน 30,880,000 บาท นับถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 22 มีนาคม 2543) จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์กับจำเลยทั้งสามร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความให้จำนวน 60,000 บาท จำเลยทั้งสามอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ จำเลยทั้งสามฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้แย้งกันในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติได้ในเบื้องต้นว่า บริษัทปัญจพล เปเปอร์ อินดัสตรี จำกัด ทำสัญญาขายลดตัวสัญญาใช้เงินเพื่อการส่งออกไว้ต่อโจทก์ตามเอกสารหมายเลข จ.6 และออกตัวสัญญาใช้เงินเลขที่ พีเค - พีพีไอ 98001 ลงวันที่ 7 พฤษภาคม 2541 ทำสัญญาใช้เงินจำนวน 30,880,000 บาท แก่โจทก์ในวันที่ 21 สิงหาคม 2541 ตามตัวสัญญาใช้เงินเอกสารหมายเลข จ.7 โดยมีจำเลยทั้งสามเป็นผู้ค้ำประกันยอมรับผิดชอบอย่าง ลูกหนี้ร่วมตามหนังสือค้ำประกันเอกสารหมายเลข จ.8 ต่อมาศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของบริษัทปัญจพล เปเปอร์ อินดัสตรี จำกัด เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2542 ตามสำเนาคำสั่งคดีหมายเลขแดงที่ พ. 8/2542 เอกสารหมายเลข ล.1 ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งเห็นชอบด้วยกับแผนฟื้นฟูกิจการบริษัทปัญจพล เปเปอร์ อินดัสตรี จำกัด ตามสำเนาคำสั่งเอกสารหมายเลข ล.2 และโจทก์ไม่ได้นำหนี้ตามสัญญาขายลดตัวสัญญาใช้เงินตามเอกสารหมายเลข จ.6 ในคดีนี้ไปขอรับชำระหนี้ในคดีดังกล่าว มีปัญหาข้อแรกต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยทั้งสามว่า ฟ้องโจทก์เคลือบคลุมหรือไม่ โจทก์บรรยายฟ้องว่า บริษัทปัญจพล เปเปอร์ อินดัสตรี จำกัด ทำสัญญาขายลดตัวสัญญาใช้เงินเพื่อการส่งสินค้าออกตามเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข 2 โดยออกตัวสัญญาใช้เงินตามเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข 3 มีจำเลยทั้งสามร่วมกันลงลายมือชื่อยอมผูกพันตนเข้าค้ำประกันบริษัทปัญจพล เปเปอร์ อินดัสตรี จำกัด โดยยินยอมรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมตามสัญญาค้ำประกันเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข 4 ตามคำฟ้องแสดงให้เห็นสภาพแห่งข้อหาว่า โจทก์ฟ้องให้จำเลยทั้งสามรับผิดชอบตามสัญญาค้ำประกันในหนี้ของบริษัทปัญจพล เปเปอร์ อินดัสตรี จำกัด ที่ออกตัวสัญญาใช้เงินพิพาทนำมาขายลดกับโจทก์ตามสัญญาขายลดตัวสัญญาใช้เงินเพื่อการส่งสินค้าออก แล้วไม่ชำระหนี้ให้

โจทก์ โจทก์คัดดอกเบียตามประกาศนาคาแห่งประเทศไทยและประกาศนาคาโจทก์ตามเอกสารท้ายฟ้อง คำฟ้องของโจทก์ทั้งในส่วนมูลหนี้ที่คำประกันและดอกเบียฐานผิดนัดโจทก์ก็บรรยายไว้โดยละเอียดแจ้งชัด จำเลยทั้งสามผู้คำประกันยอมเข้าใจได้ว่าต้องรับผิดชอบในหนี้เพียงใด ฟ้องโจทก์จึงไม่เคลือบคลุม ฎีกาข้อนี้ของจำเลยทั้งสามฟังไม่ขึ้น ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยทั้งสามประการต่อไปมีว่า โจทก์มีได้นำตัวสัญญาใช้เงินพิพาทไปยื่นต่อบริษัทปัญจพล เปเปอร์ อินดัสตรี จำกัด ผู้ออกตัวเมื่อดำเนินถึงกำหนด โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องนั้น ตามหนังสือคำประกันเอกสารหมาย จ.8 มีข้อความว่า จำเลยทั้งสามผู้คำประกันขอทำหลักฐานเป็นหนังสือฉบับนี้ให้ไว้แก่โจทก์ว่าจำเลยทั้งสามยอมผูกพันตนเข้าคำประกันบริษัทปัญจพล เปเปอร์ อินดัสตรี จำกัด ผู้ทำสัญญาขายลดตัวสัญญาใช้เงินเพื่อการส่งสินค้าออกตามสัญญา ลงวันที่ 7 พฤษภาคม 2541 เห็นได้ว่า สัญญาขายลดตัวสัญญาใช้เงินเพื่อการส่งสินค้าออกตามเอกสารหมาย จ.6 ที่จำเลยทั้งสามเป็นผู้คำประกันยอมรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมตามหนังสือคำประกันเอกสารหมาย จ.8 เป็นสัญญาอีกอย่างหนึ่งต่างหากจากตัวสัญญาใช้เงินเอกสารหมาย จ.7 ที่บริษัทปัญจพล เปเปอร์ อินดัสตรี จำกัด ออกให้ไว้แก่โจทก์ ความรับผิดชอบของจำเลยทั้งสามในฐานะผู้คำประกันสัญญาขายลดตัวสัญญาใช้เงินเพื่อการส่งสินค้าออกดังกล่าว จึงไม่อยู่ในบังคับที่ต้องปฏิบัติตามวิธีการที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 985 ประกอบมาตรา 941 บังคับให้ผู้ทรงต่อนำตัวสัญญาใช้เงินไปยื่นเพื่อให้ใช้เงินในวันถึงกำหนด เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าโจทก์ได้มีหนังสือทวงถามให้จำเลยทั้งสามชำระหนี้ตามสัญญาคำประกันและจำเลยทั้งสามได้รับหนังสือทวงถามแล้วตามเอกสารหมาย จ.2 ถึง จ.5 แต่จำเลยทั้งสามไม่ชำระ โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยทั้งสามให้ชำระเงินตามฟ้องได้ ฎีกาข้อนี้ของจำเลยทั้งสามฟังไม่ขึ้น ปัญหาประการสุดท้ายที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยทั้งสามมีว่า การที่โจทก์ไม่นำหนี้ตามสัญญาขายลดตัวสัญญาใช้เงินที่จำเลยทั้งสามจะต้องรับผิดชอบตามสัญญาคำประกันในคดีนี้ไปยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีหมายเลขแดงที่ พ. 8/2542 ของศาลล้มละลายกลาง มีผลให้จำเลยทั้งสามหลุดพ้นจากความรับผิดชอบหรือไม่นั้น เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 90/60 วรรคสอง คำสั่งเห็นชอบด้วยแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ไม่มีผลเปลี่ยนแปลงความรับผิดชอบของบุคคลซึ่งเป็นหุ้นส่วนกับลูกหนี้หรือผู้รับผิดชอบร่วมกับลูกหนี้หรือผู้คำประกัน ดังนั้น การยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการของบริษัทปัญจพล เปเปอร์ อินดัสตรี จำกัด ซึ่งเป็นผู้ทำสัญญาขายลดตัวสัญญาใช้เงินเพื่อการส่งสินค้าออกไว้ต่อโจทก์ตามเอกสารหมาย จ.6 แม้ต่อมาศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของบริษัทดังกล่าวตามสำเนาคำสั่งเอกสารหมาย ล.1 ก็ไม่มีผลกระทบต่อความรับผิดชอบของจำเลยทั้งสามซึ่งเป็นผู้คำประกันตามหนังสือคำประกันเอกสารหมาย จ.8 การที่โจทก์ไม่นำหนี้ตามสัญญาขายลดตัวสัญญาใช้เงินเพื่อการส่งสินค้าออกตามเอกสารหมาย จ.6 ไปยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีหมายเลขแดงที่ พ. 8/2542 ของศาลล้มละลายกลาง ไม่ทำให้หนี้ระงับ เมื่อหนี้ตามสัญญาขายลดตัวสัญญาใช้เงินเพื่อการส่งออกยังไม่ระงับ จึงไม่ทำให้จำเลยทั้งสามหลุดพ้นจากความรับผิดชอบตามสัญญาคำประกันดังกล่าว กรณีนี้ไม่อาจปรับบทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 697 ดังที่จำเลยทั้งสามฎีกา ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษามาขอแล้ว" พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

วีระชาติ เอี่ยมประไพ · เรวัตร อิศราภรณ์ · ประทีป เฉลิมภัทรกุล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/>

